

Nr 1129

Av herr **Wiklund** i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 58, angående ny organisation av sjöfartsverket, m. m.

I flera år har undertecknad genom motioner i riksdagen sökt rikta statsmakternas uppmärksamhet på den pågående utvecklingen inom den del av fritidslivet som betecknas båtsport — särskilt motorbåtsport — och konsekvenserna av denna utveckling.

Den beskrivning av utvecklingen på området som jag lämnade år 1967 i motion II:123 är bl. a. på grund av uteblivna åtgärder från statsmakternas sida i stort sett giltig även i dag, främst i vad avser båtbeståndets hastiga ökning, och återgives därför här ur nämnda motion:

I vårt land torde finnas ca 300 000 fritidsbåtar. Allt fler skaffar sig nu båtar, och båtbeståndet beräknas öka med ca 20 000 båtar per år. Det rör sig här inte bara om motorbåtar, ekor, jollar etc. utan även om ett växande antal segelbåtar, som representerar stora kapitalvärden. Båtsporten har kommit för att stanna. Den ökade fritiden och det stigande välståndet har spritt båtägandet till allt fler samhällsgrupper samtidigt som tekniken gjort stora framsteg beträffande såväl båtar som motorer. Den i och för sig glädjande utvecklingen på båtsportens område har emellertid även medfört vissa problem. Bristen på förtöjnings- och uppläggningsplatser är stor, och hamnanläggningarna är ofta dåligt utrustade. Antalet båtstölder ökar i omfattning.

De kommunala och statliga åtgärderna för att ge båtsporten tillräckligt stöd står f. n. inte i rimlig proportion till den snabba expansion, som kännetecknar denna sport. Allvarligast förefaller situationen att vara i storstadsregionerna, där »båtträngseln» är stor.

I fortsättningen av motionen pekade undertecknad på den mycket stora bristen på »vinterplatser» för fritidsbåten, d. v. s. goda uppläggningsplatser för vinterförvaring. Tusentals båtar får därigenom ligga i sjön under vintern och då ofta oförsäkrade, eftersom försäkringen vanligen gäller endast båtar, som efter den 15 oktober dragits upp på land. Stora värden står här på spel. Väder och vind går illa åt båtarna. Risken för båtstölder ökar också vid förtöjning i de hamnar som ofta under stora ekonomiska uppoffringar från båtsportintresseradens sida kommit till stånd men av kostnadsskäl vanligen saknar bevakning.

Till utvecklingen hör också att opinionen till förmån för bättre stöd-

åtgärder avseende fritidsbåtrörelsen för varje år växer. Vad man särskilt fäst sig vid är att motorbåtsägarna erlägger flera tiotals milj. kr. i bensinskatt per år, vilken dock till endast obetydlig del kompenseras genom s. k. kollektiv återbäring i form av bidrag efter vissa principer till småbåtshamnar m. m. De skattemedel som här avses torde därmed i huvudsak användas till vägväsendet. Här föreligger ett rättvisekrav som gjort sig påmint bl. a. av den anledningen att möjligheten till restitution av skatt på bensin, som inte använts för vägmotorfordon, utökats på senare tid (bensin till motorsåg och snöskoter i vissa fall). Det kan här anmärkas att motorbåtar långt ifrån enbart ger nyttig fritidssysselsättning utan även spelar stor roll för person- och godstransport i skärgårdskommunerna, inom fiskerinäringen o. s. v.

Den kollektiva återbäring av bensinskattemedel som förekommer såsom bidrag till småbåtshamnar m. m. sker f. n. efter alltför snäva principer, vilket gjort att betydande reservationer på anslaget uppstått; beviljade bidrag har inte kunnat utnyttjas, då det egna tillskottet av medel — 50 % av totalkostnaden för t. ex. en hamnbyggnation — inte kunnat uppbibras, eller man har inte ansett det lönt att söka bidrag, då man förutsett att tillräckliga egna medel inte skulle kunna anskaffas. Det kan t. ex. röra sig om behovet av en småbåtshamn för att avlasta en fiskehamn, ett helt nytt problem sammanhängande med det hastigt växande beståndet av fritidsbåtar som tvingas söka sig till fiskehamnarna och där i vissa fall inkräktar på utrymmet för fiskefartygen.

Även de särskilda ändamål vartill tillgängligt anslag ur »automobilskattemedlen» kan användas såsom en kollektiv skatteåterbäring till motorbåtsägarna synes alltför begränsade, i vart fall jämfört med vad 1962 års fritidsutredning föreslog i sitt betänkande Friluftslivet i Sverige, del III (SOU 1966:33), där det förordades att till statsbidragsberättigade kostnader för hamnarna borde få räknas även sådana anläggningar som båtupptagningsanordningar, båtuppläggningsplatser, bilparkeringsplatser, sanitära anläggningar, belysning och stängsel.

Man kan tillägga att anslaget, som enligt förslag i proposition nr 58 angående ny organisation av sjöfartsverket, m. m. skall benämnas Åtgärder för fritidsbåtstrafiken och överföras till naturvårdsverkets förvaltningsområde, borde kunna utnyttjas även för att exempelvis möta det som följd av utvecklingen av farledssystemet för yrkessjöfarten ökade behovet av utpickning av farleder för fritidsbåtar, visst statligt stöd till främjande av verksamheten inom båtportorganisationerna, sjövettskommittén m. fl., detta särskilt som anslagsrubriceringen nu får en allmännare innebörd. Kungl. Maj:t begär i nämnda proposition bemyndigande att under budgetåret 1969/70 bevilja bidrag till byggande av småbåtshamnar med sammanlagt högst 4 milj. kr. men föreslår trots den ändrade anslagsrubriken inga ändringar i bidragsprinciperna.

Med anledning av vad sålunda anförts och i anslutning till proposition nr 58 angående sjöfartsverkets organisation, m. m. hemställes,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utredning — genom naturvårdsverket i samråd med bl. a. båtsportorganisationerna eller på annat sätt — rörande dels allmänt vidgade stödåtgärder till fritidsbåtrörelsen genom bidrag ur anslaget Åtgärder för fritidsbåtstrafiken, varvid de i motionen nämnda exemplen på nya stödobjekt bör övervägas, dels generösare principer för sådana bidrag; samt

att riksdagen på grundval av den begärda utredningen begär förslag i ämnet till 1970 års riksdag.

Stockholm den 10 april 1969

Daniel Wiklund (fp)
i Stockholm

Nr 1130

Av herrar **Petersson** i Gäddvik och **Lothigius**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 80, angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1969/70.

(Lika lydande med motion nr 984 i Första kammaren)

Stockholm den 10 april 1969

Per Petersson (m)
i Gäddvik

Carl-Wilh. Lothigius (m)
